

طراحی مجموعه های فرهنگی با رویکرد معماری بومی در گیلان

هدیه اکبری^{1*}، مهرداد امیرنژاد مژده²

1- کارشناس ارشد معماری، پردیس بین الملل دانشگاه گیلان، hedye.akbari@yahoo.com
2- مربی، عضو هیئت علمی دانشگاه گیلان، mojdehi@guilan.ac.ir

چکیده

این گزارش در ابتدا با طرح مسئله به رابطه فرهنگ و معماری و تاثیر عوامل فرهنگی در شکل گیری فضاهای معماری و لزوم توجه به معماری فضاهای فرهنگی می پردازد. سپس با تحلیل این رابطه اهمیت و توجه به معماری بومی مطرح شد و هدف اصلی که رسیدن به راهکارهای اجرایی برای طراحی فضاهای فرهنگی در جهت ارتقای فرهنگ، حفظ ارزش های منطقه، احیای فرهنگ و آداب و رسوم ملی و بومی و معماری سنتی است را عنوان می کند. در ادامه، مهمترین قواعد و اصول کلی موجود در معماری گیلان بیان می شود. به عنوان نمونه بنای مزار شیخ زاهد گیلانی به عنوان یک بنای سازگار با بستر طراحی معرفی می شود. معماری بوم گرا و منطقه گرا و بازگشت به سوی آن، تاریخچه و اصول خود را دارد. مهم ترین نکته این مقاله، پرداختن به این امر است که چرا بکارگیری معماری بوم گرا؟ و اهمیت استفاده از این موضوع در طراحی فضاهای فرهنگی چیست؟ در پاسخ به این پرسش از روش تحلیلی پدیدار شناسانه استفاده شده است. در بخش نتیجه گیری، از اصول موجود در معماری گیلان به اصول موجود در طراحی فضاهای مجموعه فرهنگی رسیده و پیشنهاداتی برای طراحی این فضاها ارائه شده است. در این بخش تلاش شده تا نکات آموخته شده از نمونه موردی در این ضوابط دخیل باشد. در پایان پرسش های پژوهش پاسخ داده می شوند.

واژه های کلیدی: فرهنگ، معماری بومی، مجموعه فرهنگی، منطقه ی گیلان

1- مقدمه

معماری آینه ای از اندیشه های انسان در رابطه با فضا، زیبایی شناسی و فرهنگ است. به همین سبب سبک معماری هر دوره انعکاسی از فرهنگ و هنر آن محسوب می شود و با دگرگونی هایی که در سایر عرصه های زندگی و هنر به وقوع می پیوندد، مناسب است و هر سبک جدید معماری بر اصول، روشها و سنت های سبک پیشین استوار است، به همین خاطر بین سبک های گوناگون معماری رابطه ای استوار وجود دارد و مرزبندی بین آنها دشوار به نظر می رسد. نقاط عطف در مسیر فرهنگ و خلاقیت از مهمترین عوامل پیدایش و مکاتب متفاوت معماری می باشند. هر تمدن و فرهنگ جدیدی از نقطه ای شروع می شود که تمدن و فرهنگ قبلی به بن بست رسیده و یا با بحران مواجه شده باشد، ولی مسیر آن در ادامه و تکامل مسیر قبلی و تاریخی خود می باشد و صرفاً در مقاطعی به بازسازی ساختار خود می پردازد. بنابراین با توجه به تاثیر مستقیم فرهنگ در معماری، طبیعی است که تغییرات فرهنگ باعث